

نام و نام خانوادگی:

مقطع و رشته:

نام پدر:

شماره داوطلب:

تعداد صفحه سؤال: ۲ صفحه

جمهوری اسلامی ایران

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران

اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶/۴ تهران

دبیرستان غیردولتی سرای دانش

آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

نام درس: علوم و فنون ادبی ۱

نام دبیر: سرای دانش

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۱۶

ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح / عصر

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

محل مهر و امضا: مدیر	نمره به عدد:	نمره به حروف:
	نام دبیر:	تاریخ و امضا:
نمره به عدد:	نمره به حروف:	نام دبیر:
تاریخ و امضا:	نام دبیر:	تاریخ و امضا:
سؤالات	نمره به عدد:	نمره به حروف:
الف	تاریخ ادبیات	
۱	به پرسش های زیر پاسخ کوتاه دهید الف. تاریخ بلعمی ترجمه کدام کتاب تاریخی عربی است ؟ ب. نویسنده تفسیر طبری کیست ؟ ج. عبارت زیر درباره چه کتابی است ؟ « این کتاب در سال ۳۴۶ توسط عده ای دانشوران خراسان نوشته شد و موضوع آن تاریخ گذشته ایران است » د. سه مورد از موضوع های نثر دوره خراسانی را نام ببرید. ه. زبان نامه ها و فرمان های هخامنشیان چه نام داشت ؟	۰.۵ ۰.۵ ۰.۵ ۰.۷۵ ۰.۲۵
۲	جاهای خالی را پر کنید الف. با شکست سامانیان از ترکان آل افراسیاب خراسان ابتدا به دست.....و سپس به دست محمود افتاد و حکومت غزنوی شکل گرفت. ب. کسی که قصیده تمام و کمال در موضوعات پند و حکمت سرود.....بود و بعدها ناصر خسرو راه او را ادامه داد. ج. شعر غنایی با دو شاعر معروف.....و.....در دوره خراسانی رواج یافت	۲
۳	وصل کنید الف یادگار زیرین هزار و یک شب شاهنامه فردوسی شهید بلخی عصری ب اصل پارسی موضوع حماسی ترجمه به جا مانده از زبان پهلوی از شاعران دربار غزنوی از شاعران شعر غنایی	۲,۵
ب	آرایه های ادبی	
۴	سجع ها در عبارت زیر بیابید و نوع آنها را مشخص کنید الف. صیاد بی روزی ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی اجل در خشک نمیرد. ب. هر که به تادیب دنیا راه صواب نگیرد به تعذیب عقبی گرفتار آید.	۱
۵	با توجه به تعاریفی که از سجع می شناسید آیا کلمات مشخص شده سجع دارند یا خیر؟ با دلیل توضیح دهید. الف. هنگام تنگ دستی، در عیش کوش و مستی / کاین کیمیای هستی قارون کند گدا را ب. در بدایت بند و چاه بود و در نهایت تخت و گاه	۱
۶	کدام بیت واژه آرایبی دارد ؟ الف. بی عمر زنده ام و این بس عجب مدار / روز فراق را که شمارد در شمار عمر ب. دوش چه خورده ای دلا راست بگو نهان مکن / چون خمشان بی گنه روی در آسمان مکن	۰.۵

۷	مشخص کنید در بین ابیات زیر، واج آرایبی کدام بیت محسوس تر است چرا؟ الف. درد دندان دارم و دردم نمی گردد دوا/ داور دانا بداند درد دندان مرا ب. ای تکیه گاه و پناه زیباترین لحظه های پر عصمت و پرشکوه تنهایی من...
۸	صحيح و غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید الف. عواملی که موسیقی لفظی کلام را پدید می آورد بدیع لفظی میخوانیم. ب. آنچه در تکرار اهمیت دارد فقط جنبه موسیقایی کلمات نیست بلکه شکل نوشتاری آنها نیز مهم است. ج. واج آرایبی تکرار یک واج در سخن است به گونه ای که بر موسیقی و تاثر آن بیفزاید. د. تکرار واج و واژه در زبان عادی پسندیده است و در زبان ادبی بر جاذبه و کشش و گوش نوازی سخن می افزاید.
۹	کدام یک از کلمات زیر سه مصوت دارد؟ عروسک یلدا
۱۰	ابیات زیر را تقطیع کنید الف. اگر هوشمندی به معنی گرای / که معنی بماند نه صورت به جای ب. بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بود در ترازوی خویش
۱۱	وزن کدام بیت شاد و کدام بیت غمگین است؟ الف. زین درد خون گریست سپهر و ستاره هم / خون گشت قلب لعل و دل سنگ خاره هم ب. ای نفس خرم باد صبا / از بر یار آمده ای مرحبا
۱۲	در کدام بیت وزن و محتوا هماهنگ نیستند؟ الف. ای آنکه غمگنی و سزاواری / اندر نهان سرشک همی باری ب. بی همگان به سر شود بی تو به سر نمی شود / داغ تو دارد این دلم جای دگر نمی شود
پ	درک متن و سبک شناسی
۱۳	شعر زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. جهانا چه بدمهر و بدخو جهانی / چو آشفته بازار بازارگانی به درد کسان صابری اندرو تو / به بدنایمی خویش همداستانی به هر کار کردم ترا آزمایش / سراسر فریبی، سراسر زبانی و گر آزمایشت صدبار دیگر / همانی همانی همانی همانی الف. شعر منوچهری در چه قلمرو فکری قرار می گیرد؟ ب. یک نمونه شاعر دیگر در این قلمرو فکری در دوره خراسانی نام ببرید؟ ج. در ابیات بالا یک نمونه واژه آرایبی بیابید؟ د. بیت اول را تقطیع کنید.
۱۴	نثر زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید و این ضحاک را به وی اژدها از آن گفتندی که بر کتف او دو پاره گوشت بود بزرگ و سر آن به کردار ماری بود و آن را به زیر جامه داشتی و هر گاه جامه برداشتی خلق را چنان نمودی که این دو اژدهاست و از این قبیل مردم از وی بترسیدندی. و عرب او را ضحاک گفتندی الف. متن زیر از کدام نثر انتخاب شده است (۱) شاهنامه ابومنصوری . (۲) تاریخ بلعمی ب. یک ویژگی زبانی نثر دوره خراسانی را در این متن بیابید؟ ج. موضوع متن بالا چیست و در کدام قلمرو فکری جای می گیرد؟ د. در نثر و شعر بالا که نمونه سبک خراسانی است کاربرد آرایه ها را بررسی نمایید
صفحه ی ۲ از ۲	

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه تهران
 دبیرستان غیر دولتی دخترانه سرای دانش
کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

ناهم درس: علوم و فنون ادبی ۱
 نام دبیر: سرای دانش
 تاریخ امتحان: / / ۱۴۰۲
 ساعت امتحان: صبح / عصر
 مدت امتحان: دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف. تاریخ رسل ملوک ج. شاهنامه ابومنصوری ه. فارسی باستان	ب. محمد بن جریر طبری د. حماسه ملی. تاریخی
۲	الف. سبکتگین	ب. کسایی مروزی ج. بلخی و رودکی
۳	یادگار زیران: اصل پارسی هزار و یک شب: ترجمه به جا مانده از پهلوی فردوسی: حماسی بلخی: شعر غنایی عنصری: شاعر دربار غزنوی	
۴	الف. نگیرد و نمیرد: سجع متوازی ب. نگیرد آید: سجع مطرف	
۵	الف. بله در نیم مصراع شعر سجع داریم ب. بله چون زنجیره سجع تا ابتدای جمله ادامه دارد	
۶	الف	
۷	الف. زیرا واج آرایه صامت د دارد و صامت از مصوت بیشتر شنیده می شود	
۸	الف. صحیح ب. غلط ج. صحیح د. غلط	
۹	عروسک	
۱۰		
۱۱	الف. غمگین ب. شاد	
۱۲	ب: وزن شاد است اما مفهوم غمگین	
۱۳	الف. غنایی ب. رودکی و بلخی ج. بیت آخر همانی د. ج ها نا چ بد مه ر بد خوج ها نی چ آ شفت با زا ر با زا ر گا نی	
۱۴	الف. تاریخ بلعمی ب. نثر ساده لغات فارسی برخی افعال کهن	
جمع بارم: ۲۰ نمره		نام و نام خانوادگی مصحح:
		امضاء: